

International Dental Show (IDS) 2011 i Köln:

En spektakulær messeopplevelse

Verdens største dentalmesse arrangeres hvert annet år i Köln og er absolutt verdt et besøk.

Årets IDS, som ble arrangert fra 22. til 26. mars, kunne by på 1 900 utstillere fra 60 nasjoner. Utstillingen dekket et areal tilsvarende 20 fotballbaner og hadde over 110 000 besøkende fra 140 land.

Her fantes alt, og en lang rekke verdensnyheter ble presentert. Dette er en arena hvor innovasjon og nye trender står sentralt. Årets IDS viste det totale mangfoldet i tannhelseverdenen og med entusiastiske utstillere fra hele verden ble messebesøket en stor opplevelse.

Trender

Etter to dagers vandring i de enorme utstillingshallene i Köln, var det helt klart at digitalisering og implantologi tok mest plass. Digitalisering av alt som kan digitaliseres. Den vitenskapelige og tekniske bruk av digital teknologi har i løpet av noen få år grepet inn i de fleste dentale disipliner.

Det handler om alt fra journalsystemer, røntgensystemer og diagnostiske hjelpemidler til software som kan hjelpe oss med planlegging av kompli-

Bilde 1. Implantater for alle pengene.

sert protetikk, implantologi og kjeveortopedisk apparatur, for å nevne noe.

Digitale hjelpemidler i protetikken er ikke noe nytt, men hjelpemidlene blir stadig bedre og ikke minst blir brukervennligheten mye bedre. Og prisene blir også mer akseptable etter hvert.

Fordi IDS er en messe for hele tannhelseteamet, var tannteknikerne også godt representert. Og det digitale samarbeidet mellom tannlege og tanntekniker stod i fokus.

Her ligger en spennende og utfordrende fremtid og venter på oss. En fremtid som på mange måter allerede er her og som vi *må* forholde oss til. Mange i Norge har vel allerede prøvet 3Ms system (Lava) og tilbakemeldingene er meget gode.

Men når vil digitale avtrykk være det beste valget og når vil avtrykk på gamlemåten være best? Slike og lignende spørsmål ble grundig belyst på denne messen. Her var det mye informasjon å hente for alle.

Også når det gjelder digitalt røntgen er utviklingen stor. Mulighetene med

digitalt røntgen er enorme og den flotte kvaliteten som i dag tilbys er rett og slett helt utrolig. For den spesielt røntgeninteresserte er IDS den rette arena. Men prisen på optimalt digitalt røntgenutstyr er høy.

Bilde 3. Smart Dentin Replacement (SDR).

Bilde 2. Hygiene står sentralt på store messer.

På implantatsiden var tilbudet enormt, og tilfanget av systemer og produsenter fremstod nesten som grenseløst. Implantologi er et fag i stor vekst og utviklig, og når man vet at det bare i Tyskland ble satt inn over 800 000 implantater i 2009, er det forståelig at produsentene ville vise hva de har på denne messen.

Og for en interessert observatør var dette en unik mulighet til å få en oversikt over de nyeste konseptene innen implantologigeometri og -materialer så vel som superkonstruksjoner.

For besøkende på IDS var det i alle fall tydelig at Zirconiumoksyd seiler opp som et fullverdig alternativ til titan, så bredden og mangfoldet av tilbud innen implantologi var meget stor. Kort sagt: Her var det implantater for alle pengene (bilde 1).

Nyheter

Med IDS var ikke bare digitalisering og implantologi. Små og store nyheter av alle slag ble presentert på messen.

På endosiden presenterte både WaveOne og reciproc-systemer som gjorde det mulig å preparere rotkanaler helt ferdig ved hjelp av bare ett instrument. En nyhet som hevdes å være på linje med introduksjonen av NiTi – instrumentene. En tidsbesparende og forenkling nyhet.

Dentsply De Trey viste frem sitt nye glassinonmer fyllingsmateriale,

ChemFil Rock. Ny fillerteknologi gir langt lavere frakturrisiko og mye bedre slitasjemotstand. Fyllingene skal ha vesentlig lengre levetid og vi skal ikke bruke conditioner. Materialet egner seg godt til occlusale restaureringer i det permanente tannsettet.

Elexxion, som er markedsleder på dentale lasere, presenterte den første virkelig mobile dentale laseren drevet av et litium-ion-batteri. Den veier bare 590 gram, og har en rekke terapeutiske anvendelsesområder. For laserinteresserte burde dette være noe. Prisen synes ikke å være avskrekkende.

Harvard Dental introduserte zinkfosfatsement i kapsler på IDS. Selv om mange sementer konkurrerer om markedet, har denne klassiske sementtypen mange tilhengere med sitt brede indikasjonsområde og fordi vi har lang erfaring med den. Når den nå leveres i kapsel er vi sikret homogenitet, og blandetiden reduseres fra 90 til 10 sekunder.

Det japanske selskapet Morita viste frem en lekker liten turbin. Kraftig, og lett å komme til med. Turbiner fra denne produsenten har høy kvalitet, og produktet er absolutt verd en vurdering. En super turbin når tilgjengeligheten er begrenset.

Protesetenner er også et produkt som forbedres, og Vita viste frem en flott serie med ny «design». Serien er tuftet på tidligere produkter, men det er ikke vanskelig å se at dette er en forbedring.

Ultradent viste frem sin nye Opalescence Boost 40%. Den appliseres direkte på tennene fra en spesiell sprøyte, og etter 2 x 20 minutter er ønsket bleking oppnådd. Dette ble demonstrert live på IDS. Produsenten

hevder at Opalescence inneholder komponenter som reduserer ising og forebygger karies.

Hygiene står alltid sentralt på en slik messe, og sveitsiske OCC presenterte en komplett pakke hygieneartikler. Et nøye gjennomtenkt system som vil løfte den hygieniske standarden mange hakk på de fleste klinikker.

Systemet kvalitetssikrer vår kliniske hverdag rent hygienisk og eliminerer enhver smitterisiko (bilde 2).

Densply var på banen med sitt nye produkt Smart Dentin Replacement (SDR). SDR er et relativt tyntflytende komposittmateriale som kan legges i tykkelse på 4 mm med minimal kontraksjon ved polymerisering. Materialet flyter godt ut i kaviteten og legging i mange sjikt kan derved unngås og tid spares. SDR må ha toppfylling av vanlig kompositt (bilde 3).

Nordiska Dental viste frem sitt nye Calasept Plus, en videreutvikling og forbedring av Calasept. Med 41 % calcium hydroxyd oppnås en pH på 12,4 noe som gjør preparatet enda mer baktericid. Calasept Plus er dessuten radio-opakt. Calasept-EDTA ble også demonstrert (bilde 4).

Litt av hvert

Det var mye å se og høre på på IDS. Speaker's Corner bød hele dagen på en lang rekke korte presentasjoner av alt fra produkter til de nyeste resultatene innen vitenskap og forskning. Noe for enhver smak. Og mye bra.

For implantat- og kirurgiinteresserte ble det utført liveoperasjoner inne i et glasshus med direkte overføring til en rekke TV-skjermer på utsiden. Operasjonsteamet fortalte hele tiden hva de gjorde og en kommenta-

Bilde 4. Nordiska Dental viser fram sitt nye produkt.

Bilde 5. Liveoperasjon i glasshus.

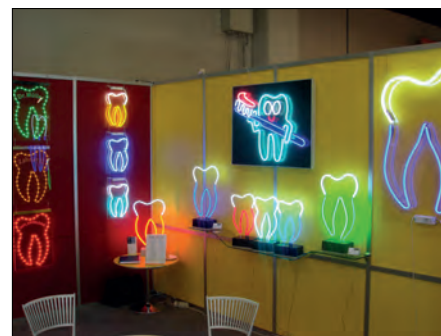
Bilde 6. Digital bittregistrering.

Bilde 7. Forlagene viser seg også fram.

Bilde 8. Kunst til venteværelset.

Bilde 9. Neonskilter for praksisprofilering.

tor på utsiden supplerte med tilleggsmateriale og svarte på spørsmål (bilde 5).

Bittregistrering digitalt ble også live-demonstrert. På IDS ble demonstrasjonene kjørt kontinuerlig gjennom hele messeperioden, og kvaliteten på de demonstrasjonene undertegnede var med på var meget god (bilde 6).

Quintessence hadde en stor og flott stand med det meste av det man kunne ønske seg innen faglitteratur. Mye å velge mellom og noe for enhver interesse (bilde 7).

Mundart viste frem tannrelaterte bilder og kunst til venteværelse og klinikk mens Neon-Licht Kers bød på sine neon-skilter for praksisprofilering (bilde 8 og 9).

På stolsiden var det mye gult i år, men ingen helt store nyheter (bilde 10).

Klinikkinnredning fra mange produsenter ble vist frem på IDS. Mye lekert som var av høy kvalitet. Her var det bare fantasi og økonomi som satte grensene.

Resepsjonen fra tyske Mayer er et godt eksempel på den flotte kvaliteten og det gode designet vi ble tilbudt (bilde 11).

Utvalget av utstyr for å ivareta hygiene var enormt. Italienske Cominox dekket hele spekteret av autoklaver, vaskemaskiner, sterilisatorer osv, og digital registrering og kontroll av prosedyrer og resultater er en del av systemet. Bedre blir det neppe (bilde 12).

Avledning og avstressing av pasientene kan ofte bidra til et bedre behandlingssklima. På IDS ble det demonstrert en videobrille med Zeiss-kvalitet. Den ble koblet til en iPhone, en iPad eller en DVD-spiller og med forbløffende lyd- og bildekvalitet var man straks i en annen verden. Brillestyrken kunne reguleres fra +3,5 til -3,5 slik at den også var egnet for brillebrukere (bilde 13).

Fra Korea kom et spennende røntgenapparat med alle ønskelige funksjoner. Cefalometri, OPG og CT. Apparatet heter Rayscan og produseres av RAY Co Ltd.

Apparatet fremstår som en vanlig OPG, men er et røntgenologisk kolumbiegg. Dette må være apparatet for de større spesialist-klinikkene som ønsker å være helt i front både dia-

gnostisk og behandlingsmessig (bilde 14).

For kariesdiagnostikk ble Caries-Scan vist. Med en treffsikkerhet i diagnostikk på 92,5% kan dette være et nyttig hjelpemiddel. Apparatet benytter seg av AC-impedansspektroskopi som skal kunne påvise strukturelle endringer i tannsubstansen.

DENFOTEX viste et universalinstrument, PadPlus, som ved hjelp av Fotoaktivert desinfeksjon eliminerer 99,99% av bakteriene. Produsenten hevder at dette er egnet til profylakse, periobehandling, endobehandling, implantologi og kariesbehandling (bilde 15).

Italienske MDO viste et fantastisk utvalg av tann og kjevemodeller hvor alle mulige detaljer var gjengitt. Til undervisning og ikke minst til pasientinformasjon fremstår dette som unikt (bilde 16).

Både messearrangøren og utstillerne på IDS sørget for god tilgang på mat og drikke. Det var mange vannhull og muligheter til en pust i bakken på vandringen gjennom de enorme hallene.

Bilde 10. Mye gult, men ingen store nyheter i stolbildet.

Bilde 11. På store messer er det også plass til resepsjonsdesign.

Bilde 12. Enormt utvalg i hygieneutstyr.

Bilde 13. For pasienten: en videobrille med koblingsmulighet til dvd-spiller og iPad.

IDS er en meget velorganisert messe, – planlagt og gjennomført med tysk grundighet.

IDS er en messe man bør besøke, og neste mulighet er 12.–16. mars 2013.

Påmelding skjer på Internett.

Det går ikke direktefly til Köln, så man må reise om Frankfurt, København eller Amsterdam. Messen ligger sentralt i Köln ved Rhinens østside.

Tekst og foto: Kjetil Reppen

Bilde 14. Røntgenapparat med alle ønskelige funksjoner.

Bilde 15. Universalinstrumentet PadPlus.

Bilde 16. Spektakulær italiensk utstilling av tann- og kjevemodeller.

JADA finner du på
www.helsebiblioteket.no